

UREDNIŠTVO ZARJE je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 8 (tiakarna I. nadst.). Uradne ure za stranke so od 10. do 11. dopoldne in od 5. do 6. popoldne vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

NAROCNINA: celoletna po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko in Bosno K 21.60, polletna K 10.80, četrtletna K 5.40, mesečna K 1.80; za Nemčijo celoletno K 26.40; za ostalo inozemstvo in Ameriko celoletno K 36.—.

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov ob pol 11. dopoldne.

UPRAVNIŠTVO se nahaja v Selenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 7. zveče. Inzerati: enostopna petstvarica 30 vin., pogojen prostor, poslana in reklame 40 vin. — Inzerate sprejema upravništvo.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo. Reklamacije lista so poštne proste.

Posamezne številke po 8 vin.

Stev. 594.

V Ljubljani, v soboto dne 31. maja 1913.

Leto III.

Vojaška ženialnost in diplomatične čednosti.

V torek, 27. maja, je prišel v proračunski debati kot tretji socialistični govornik sodrug Leuthner do besede. Nedvomno so stali v tej značilni razpravi socialistični govorniki v prvi vrsti in so s svojo ne le ostro, ampak tudi strokovnjaško in vsestransko kritiko dali debati značilni pečat. Sodruga Adler in Daszynski sta s svojima govoroma globoko posegla in dvignila to razpravo, katere se je grof Stürgkh branil z vsemi štirimi, tako visoko, da dunajska zbornica že nekoliko let ni bila na enaki višini. Po Adlerjevem govoru se je poznalo, da je zavzel nov duh v dvorani, in tudi drugi govorniki so pod vplivom te izredne sile postali krepkejši in toplejši. Ko je potem še Daszynski razbral zunanjo in notranjo politiko od svoje strani, je zavladal občutek, kakor da so dobili gospodje Berchtold et comp. vse, kar so mogli po zaslugi dobiti in da je predmet docela izčrpan. Ali sodrug Leuthner ga je še enkrat prijel v roko; še enkrat ga je obrnil, in pokazal je z druge strani, da ne ostane na tej politiki niti ena dobra dlaka, če se analizira. Izredno zanimivo mu je bilo slediti, ko je pokazal, kako brezmišelnost je bilo početje tudi s stališča naše diplomacije in militarizma. Navadni civilist — kajti da je bil Leuthner nekoč rezervni častnik, to ne šteje — je razodel take kričeče napake visokih militaristov po poklicu, da šef generalnega štaba gotovo ne bo poizkušal nobene polemike s poslancem. Ko je dejal, da smo imeli četrtn milijona vojakov mobiliziranih zoper četrtn milijona Črnogorcev, vstevši dojenčke in najstarejše stare matere in da smo kljubovanje Črnogorcev odkupili s tisoč kronami za vsakega Črnogorca, s tem pa dosegli velikanski uspeh, da je prišel Skader pod mednarodno policijsko kontrolo, je vladala v zbornici veselost, s katero nikakor niso soglašali oni, ki so bili — obsojeni.

Našim čitateljem gotovo ustrežemo, če jim podamo ta govor v celoti:

Govor poslanca sodruga Leuthnerja v proračunski razpravi.

Predmet, ki ga imamo v razpravi, ni nič drugega kakor materialni polom, nerodno posnemanje kričečega imperializma, ki je gonil Avstrijo pet let, da je tavalja skozi svojevoljno ustvarjene nevarnosti od neuspeha do neuspeha. Svojevoljno ustvarjene; kajti ker se ni dalo nič storiti, je moralo tako izgledati, kakor da se kaj dela. In če ne pride avstrijskemu državljanu prav nič na misel, je bila od Buola do danes vedno mobilizacija njegova pomoč. Naš državljan, tavajoč med sklepom in neodločnostjo, je imel poleg sebe še šepetalec s hipnotizirajočimi možganskimi, ki bi se mogle razviti tam doli pri Jugoslovanih — in naposled generalni štab, ki je že v italijanskem služanju dokazal, da išče svoje lajorjeve vence v možnosti vojne brez obzira na splošni evropski položaj. Po tem je tedaj razlagati našo le v barvah komike za slikanje sposobno politiko v balkanski krizi, da smo mirno gledali kakor Francozi in Italijani, da pa smo plačali

za gledanje sto in sto milijonov

in da je spremljala to gledanje sedem dolgih mesecev godba grozečih oficijoznih izjav. Medtem ko se nismo genili, so pisali naši oficiozi, katerim izvirajo studenci modrosti v samem zunanjem uradu, o nedotakljivosti sandžaka, o pohodu v Solun, o potrebi, da se definitivno obračuna s to Srbijo, bodisi da jo osvojimo ali pa da ji vsilimo vojaško konvencijo in neizpremenljivo trgovinsko pogodbo.

Večina govornikov je doslej, povsem po pravici, razlagala gospodarske in človeške posledice mobilizacije. Oglejmo si pa to mobilizacijo še z

vojno političnega stališča.

Vpričo neverjetne naivnosti in nevednosti, ki vladata v avstrijskem javnem življenju, je bilo prav lahko dopovedati vsem gostilniškim politikantom, da je neizogibno potrebno opremiti Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Hrvaško z oklepom, štrlečim od orožja, ker so te dežele v sosesčini prizorišča dogodkov. V resnici pa je ravno narobe, in štirileten otrok bi lahko razumel, da se nam je bilo treba v Bosni in Hercegovini najmanj oboroževati, da nam je bilo najmanj treba klicati kmete in delavce od dela in jih pošiljati v baraka taborišča pravisti trenotek, ko je bila srbska dežela izpraznjena od vojaštva. Je li res treba razkladati vojnim učenjakom, kakršne imamo na čelu svoje vojske, da ima vsaka bojjujoča država ob začetku države svojo znano točko psihološke slabosti, potem pa, kadar je prodrla globoko v sovražnikovo deželo, moment materialne slabosti, ko postane njena zadnja meja največja slabost in občutljivost? Ali tukaj se je to stanje nadaljevalo sedem mesecev in traja še zdaj, ker so, kar je znano vsakemu otroku, srbske čete neizogibno potrebne v — Skoplju in Bitolju. In zato, ker vemo sedem mesecev, da se Srbi ne morejo geniti zoper nas, smo mobilizirali? Le zato, kajti drugega razloga ne bi znal najti! Če so avstrijski vojaški strokovnjaki navajali za pretvezo svoje neumnosti, da so njih predhodniki opremiti Bosno s sistemom ozkotirnih železnic, tako da bi dovršili tam svoj razvitek čet pozneje kakor naši sosedje, ne prihaja ta pomanjkljivost prav zdaj v poštev, ker so srbske vojske sile zadržane. Nam ni bilo na noben način treba poslati dol

ne enega moža,

kajti celo za slučaj, da je avstrijski državni kancelar uvaževal, če ne bi bilo treba v kakšni fazi balkanske krize izvršiti vojaški pritisk na Srbijo, je bilo to povsem nepotrebno. Kajti prav ob času balkanske krize smo bili v srednem pceložaju, da je bila Herceg-Bosna vsled neobhodne rabe srbskih čet na drugem mestu varna vsakega napada, medtem ko bi bili lahko izvrševali s svojimi četami na južnem Ogrskem neposreden vpliv na glavno srbsko zemljo, na Belgrad, ki leži pod našimi kanoni, tako da bi bila teža vojaškega vplivanja lahko učinkovala z enako silo, tudi če ne bi bili mobilizirali ne enega moža.

Vedno so nam natvezali, da je treba računati z vojno na dveh frontah,

na Balkanu in proti Rusiji.

vsak dan ob treh v grajskem vrtu, pokazala sva ji njeno vlogo, pesem »Godčevo dete«, in odšla.

Grajski vrt ima bajnokrasne kraje. Razprostira se po starodavnih jarkih in nasipih starega gradu; ima častljivo šumljajoče drevje; kamnite klopi v grmičju; paviljončke, po kojih zidovih smo pisali svoje mlade verze; ozka pota, koder smo dvoje zaljublencev more iti drug poleg drugega; ima vonjavo trat in rož, nageljčkov in lilij, rezede, akatov in orehov; njegov zrak trepeče od radostnega petja ptic, in ako greš s kom po ti poti, splava ti naenkrat drozg pred noge kakor utrغانo šareno peresce in vaju gleda z radovedno napetim očesom... Zlate muhe poletavajo z osolčenega peska in višnjevi metuljci se pade v sunkovitem poletu od cveta do cveta... Resni penzisti se tu izprehajajo po četrti uri in pušijo svoje smotke in iz pip, uradniki zahajajo sem po svojem pisarniškem poslu in dišejo sveži zrak, zaljublenci vedo, na katerem kraju in kateri klopi naj iščejo drug drugega; častivredne mestne dame posedajo po klopih, zabavajoč se s pletenjem nogavic in z opravljanjem — tako je bilo takrat. In nedavno mi je pisala preljubezniva čitateljca teh strani odondot, da je i dandanes tako...

Anica Rihla je torej redno ob treh prihajala na dogovorjeni kraj. Njen oče je bil grajski uradnik; stanovanje so imeli v eni strani parka, in prihajala je kar po domače oblečena: vidim njeno cimetovo lopico, zadaj med pleči nekoliko maščobno od kite las. Sedela je in poslušala — toda, Svatopluk Čech, jaz sem bore malo govoril o tebi in tvoji pesmi! In nehote. Gledal sem ji v tista velika rjava plamena in govoril vse mogoče tako dolgo, dokler je nisem pripravil do tega, da se je razgovorila sama. In tu ji je njena mlada duša igrala v očeh, razsmejala se je z odkritosrčnim poldetinskim smehom in pripovedovala. Imela je dar besednega dovtipa, parodije in zmisel za slabosti naših bližnjih. Govorila je, govorila — naenkrat, kakor to delajo

Če pa je tako. Vam pove vsak kadet prvega letnika in tudi vsak kulturni človek, ki je čital kakšno Moltkejevo ali Klausewitzovo knjigo, da je predpogoj vse strategije, da se pred vojno prav razdele skupine bojnih sil. Če je bilo res pričakovati vojno na dve fronti, tedaj je moralo veljati — bilo bi res prav čedno, če bi Conrad von Hötendorf prečital zgodovinsko delo Alfreda Krausa o obleganju Ulma — kot vrhovno načelo, da se pride z vso močjo tja, kjer ima pasti odločitev. Tudi o Srbiji bi bila odločitev tedaj le na rusko-poljskih bojiščih: in še po-

sebnost nam je žugala vojna na dve strani, nam ni bilo treba mobilizirati na jugu in se ne bi bilo smelo ukrepati nič, kar bi moglo oslabiti že vnaprej razdeljene sil. Zlasti v tem slučaju je bila to lahkomišelnost, blaznost, nesposobnost, da so se izdali milijoni za ukrepe, ki bi se bili morali v resnem slučaju takoj izpremeniti; kajti celo avstrijski strokovnjaki priznavajo, da bi bili morali doli defenzivno postopati, če bi nas Rusija napadla in bi morali z vso silo učinkovati na vzhodu.

(Dalje.)

Deželni električni projekti.

Inženir A. Štebi.

Deželna vlada je prisodila skupnemu projektu dež. odbora in uprave drž. železnic za izrabo vodne moči na Ljubljani »z ozirom na njegovo pretežno važnost za narodno gospodarstvo« prednost pred projektom mestne občine ljubljanske. To čitam po slov. listih in pri najboljši volji ne morem k temu koraku dež. vlade molčati, akoravno sem že dolgo pričakoval, da se slov. tehniki, oziroma njih stanovska organizacija odzovejo pravočasneje tej očitni provokaciji deželnega odbora.

S tem korakom dež. vlade je v zadevi izkoriščanja vodne moči Ljubljani storjen prvi odločilen korak škodovanja javnih interesov in narodno gospodarskega položaja ljubljanskega prebivalstva, kakor tudi vsega prebivalstva občin, katere leže v okrožju novoosnovane po-deželne centrale.

Akoravno je splošno mnenje prizadetih tehničnih interesentov, kot tudi političnih krogov, da bode dež. odbor s svojo nečedno akcijo, vendar bi bila brezbojna pasivnost najzlastnejši očitak vsem interesentom splošne poštenosti. Akoravno je danes toliko kakor gotovo, da bode dež. odbor s svojimi zavzetimi in tehnično nepopolnimi načrti prišel najhitreje do gospodarskega bankrota, vendar bi bil lažen zločin, ako se pravočasno ne oglasi vsa javnost, katera hoče imeti za bodočnost čisto vest.

Prišli bomo kmalo tako daleč, da bomo služili Slovenci v strašilo in posmeh drugim narodom. In ni čudo! To, kar se godi in rodi v nedrjih našega deželnega odbora, bode kmalu prestopilo prag, kateri loči otročjo nevednost in blamažo od izrecne škodljivosti javnih interesov. Deželni odbor se je s svojim odurnim korakom električne centrale na Ljubljani podal na pot očitnega škodovanja prebivalstva in zato je posebna dolžnost tudi socialno demokratičnega delavstva, da z vso energijo nastopi pot protesta in boja proti izpeljavi teh deželnih načrtov.

Preden nadaljujem v kritičnem osvetljenju tega važnega vprašanja, navedem naj izpovedbo visokega nastavljenca dež. odbora o pravi nakani deželnih električnih projektov, ker je ravno to značilno za to »velegospodarsko« akcijo dež. odbora. Namenoma zamlčim danes imena oseb, a povedal jih bodem, kakor hitro bodem videl potrebo, da se razkrije vsa zahrbtnost dež. odbora.

Ta funkcionar je razvil svojemu prijatelju ves globoko zasnovan projekt o električnem monopolu na Kranjskem. Završnica je sekun-

darnega pomena, dokler se ne izvede glavni načrt dež. odbora. To je posest ljubljanske parne elektrarne.

Kolikor se spominjam, so bila taka domnevanja že večkrat našla pot v slov. časopisje, a bilo je to le domnevanje. Iz ust tega nastavljenca pa je to dobro zasnovan načrt, kateri se mora izvesti, ako hoče imeti dežela pričakovani dobiček na škodo vsega prebivalstva.

Tu ne gre za dobrobit prebivalstva, ampak za izredno kapitalistič. monopoliziranje prodaje električnega toka. Kakor hitro bo tudi ljubljanska parna elektrarna v rokah dež. odbora, potem ne bode več cenam električnega toka konkurence, potem ne bode več govora o znižanju danes visokih cen električnega toka v Ljubljani. In dež. odbor mora dobiti to centralo v svoje roke, da spravi Završnico iz gotove pasivnosti.

To je »klipp und klar« vodilno mnenje kranjskega dež. odbora pri zasledovanju električnih projektov.

In v tej luči moramo zasledovati vse nadaljne korake dež. odbora in oceniti to koristno delo danes še vsemogočne stranke v deželi. Ti načrti zore v največjo škodo vsega ljubljanskega prebivalstva in v veliki meri tudi v škodo delavstva in siromašnega kmetijskega ljudstva. Socialno demokratična stranka mora toraj z vso energijo pomagati pri poskusu izjaloviti te nakane dež. odbora.

Da ocenimo gospodarsko važnost deželnega projekta izkoriščanja vodne sile na Ljubljani, je najprej potrebno, da s tehničnega stališča pregledamo načrt deželnega odbora.

Ker bi bilo mogoče, da bi mi poskusil kdo očitati, da mi ni bilo mogoče s potrebno pazljivostjo zasledovati zadnje dogodke, omenim da so mi vsi potrebni podatki od najzanesljivejše strani na razpolago. Ravno tako mi je tudi zadnja razprava za oddajo koncesije v vseh podrobnostih poznana, ker sem dobil vse informacije od tehničnega strokovnjaka, ki je bil pri tej komisiji prisoten.

Pred vsem je s tehničnega stališča pibiti, da je nezmišeln električno zvezati taki dve centrali, kakor sta električna centrala ob Završnici in centrala na Ljubljani. Ne pride v poštev razdalja, katera v tem slučaju ni posebno velika (do danes grade centrale za razdalje do 500 km), ampak odločujoče so prevodne električne enerģije obeh teh dveh central in izgradnji stroški daljnovoda v razmerju z razpoložljivim delovnim efektom.

S hidroelektričnega stališča sta obedve imenovani vodni moči že same na sebi dvom-

Anica Rihla.

(Novela. — Češki spisal J. S. Machar.)

... In zopet so nam pravili mestni očetje, naj si še izmislimo kakšno slavnost, češ, da je bil večer v spomin tistega gospoda — namreč pisatelja Trzebizskega — jako lep, da so se oni pri tem poživili, po mestu in po deželi pa, da je to za celo stranko bilo koristno...

Izmislili smo si torej drug večer. Na čast Svatopluka Čecha. Ko smo sestavljali program za večer na čast Svatopluka Čecha, je prisedel k nam gospod Čečetka, davčni adjunkt, majhen, z velikimi očmi in naočniki, in nam predlagal, naj poverimo gospodični Rihli kakšno točko. Pri tem je zardel in izjavil, da bi obilglatni šopek sam naročil in plačal. Sprejeli smo. Gospodična Rihla je imela šestnajst spomladi. Bila je rjava, kakor ciganka, oči je imela kakor dvoje rjavih plamenov. Toda, pravil je gospod Čečetka, bilo bi dobro, če bi izmed nas kdo gospodično nekoliko izuril v deklamaciji, on da pesmi dosti ne razume, sicer da bi se sam prijavil za to sladko inštruktorstvo... Prijatelj Princ je dejal resolutno, da je doslej utrujen od študija za govor o Trzebizskem, da bi se sedaj rad malo naspal, in če jaz maram prevzeti ta posel, da bo že dobro. In gospod Čečetka je prosil in nam izsul vse tajne sanje in koprnjenje svojega srca, dokler nisem prevzel. Vrhutega so mi naložili še slavnostni govor...

Z iztisom Svatopluka Čecha v žepu sva se naslednjega dne napotila k stari gospe Rihli. Vabila sva in prosila dovoljenja, da bi smela gospodična itd. Gospa Rihla, kakor se spodobi, se je nekaj časa obotavljala in izgovarjala, da je Anica jako mlada, da ne zna; gospod Čečetka je razprševal njeno bojazen z ozirom na mojo pomoč; končno je gospa Rihla privolila. Poklicala je Anico, ki je stala že neke blizu pripravljena, in gospod Čečetka je začel iznova. Dogovorila sva se z Anico, da se bova shajala

otroci, je običajna v zadregi, zardela in molčala, kakor bi se bala zaradi svoje smelosti. Spravil sem jo s svojo besedo zopet čez mrtvo točko in njena duša se mi je odpirala iznova dalje... In vrt je vonjal, višnjevi metulji so kakor sanje plaval po zraku, od stolpa dol je odmeval ustrašeni krik podečih se lastav... Čutil sem jasno, da se v meni oglašajo »tisti drugi«, da se javlja v življenje in se kakor roparska zver plazi v sanje tega deteta...

Okoli petih je prihajal na vrt gospod adjunkt Čečetka, sešel se ondi nekje s gospo Rihlo; hodila sta skupaj in imela resne pogovore do šestih, potem sta naju poiskala... Anica je hipoma umolknila in se izpremenila: plamena svojih oči je v zadregi pošiljala v tla, na vprašanja je odgovarjala enozložno, na dovtipne in šale gospoda Čečetke je detinsko zaničljivo skrčila usta... Gospod Čečetka mi je pa nekoč priznal, kako da mu je gospa Rihla očitala, zakaj da ni sam prevzel tega, da bi uril njeno hčer v deklamaciji...

Potem je nastal slavnostni večer. Govoril sem govor o Svatopluku Čechu z visokega, imel sem toliko o njem v glavi, da bi bil lahko predaval ves dan, toda posebnega vtiska nisem dosegel. I stari gospodje so mi odkrito priznali, da so mislili, da je ta gospod pisatelj tudi že umrl kakor oni duhovni gospod (Trzebizski), zdaj pa da se jim zdi, da se ne sme tako govoriti o človeku, ki še živi; mogoče, da nekoč napiše kaj slabega, in tako bi si lahko škodoval s svojo hvaljo o njem; naše krasotice so mi zatrdjevale, da Čech vendarle ni mogel pisati tako krasnih stvari, kakor so n. pr. Halkove »Vesne pesmi« ali pesmi Jablonskega — skratka, ko bi bili Mladodelniki takrat po tem večeru postavili Svatopluka Čecha za kandidata v našem mestu za državni zbor, prav gotovo bi ne bil dobil niti enega glasu. Anica Rihla je imela drugo točko programa: pesem Godčevo dete. Jedva je stopila na oder, je gospod Čečetka, sedeč zadaj in skrivajoč pod stolom velikanski

šopek, začel besno ploskati, za njim so zaploskali bližnji sosedje okrog njega, potem pa se je plosk razširil po dvorani kakor epidemija — in v ta ropot in šum je uboga, od strahu drgetajoča stvarica spustila svoje Godčevo dete! Ko je plosk ponehal, je bila že sredi pesmi. Naučil sem jo seveda malo, pa še to je pozabila in čitala je monotonski, neslišno, in preden se je kdo nadejal, se je priklonila in odtekla za kulise, v obeh polno solz. Nato seveda gromovit plosk, gospod Čečetka se je pojavil s šopkom in siloma vlekel Anico s seboj na oder, ona pa se mu je izpulila in zbežala v ozadje dvorane...

Ko je bil program izčrpan, so se dekleta radostno oddahnila, natakarkj so pospravili stole, pometli in začel se je ples. Gospod Čečetka je sedel poleg gospe Rihle in jo zabaval; kajti plesati ni znal. Anica je bila potrta, in dolgo nisem mogel iz nje spraviti besede. Končno je vprašala, ali se bom norčeval iz nje zaradi nocojšnjega večera? — Resno sem ji rekel, da ne. — Potem pa da ji drugo nič ni mar — in ozrla se je vame dolgo in hvaležno, nagnila glavo na mojo ramo in plesala. Plesala je kaj dobro, lahko in graciozno. V sledečem odmoru me je naenkrat zaprosila, naj nikoli več ne predavam. Vprašal sem jo, zakaj. Naj ne predavam, če ji sploh hočem storiti po volji nekaj prijetnega. Vprašal sem jo iznova s svojim zakaj. Zardela je: da se ji zdim na odru nekdo drug, manjši, pa le zato, ker govorim ljudem o nečem, česar ne razumejo nič. Naj tedaj več ne govorim in ne predavam. — Obljubil sem ji. Obšla jo je radost, toda več ni izpregovorila ves večer.

To je bila tudi zadnja slavnost, ki smo jo priredili. Naše krasotice so nam izjavile, da bi lahko aranžirali kar venčke brez tistih učenih govorov in deklamacij, ki so le izguba časa... In tako smo pozneje prirejali le venčke in napravljali izlete v bližnje tovsenjske kopeli, in plesalo se je, samo plesalo.

(Dalje.)

ljivega značaja. Da bi pa prenesli poleg tega še težka bremena dolgega daljnovidja in visoko-napetostni pretvarjanji je izključeno in zamore kaj takega storiti le oni, ki namenoma vama interesente, ali pa oni, ki nima ne pravice, ne zmožnosti presojati tehnično izvedljivost sličnega podjetja. (Dalje prih.)

Ljubljana in Kranjsko.

— O odpustu rezervistov piše »Arbeiter Zeitung« med drugim: »Osemindvajsetletne, tridesetletne ljudi so držali več kot pol leta pod zastavami, da so v mirnem času prenašali vse muke vojne službe, dozorele moške, rodbinske očete so za dolge mesece postavili pod vojaško disciplino. Moštvo je to potrpežljivost prenašalo, dokler je res mislilo, da je domovina v nevarnosti. Ampak ko je bila po izročitvi Skadra odstranjena sleherna nevarnost, ko so se rezervisti povsod drugod vračali, ko je celo Srbija svoje starejše letnike poslala domu in je ostalo povišano stanje samo pri bošanskih armadnih zborih, se je rezervistov polastilo razburjenje ki tudi komandam ni ostalo prikrito. Vojna uprava je spoznala, da bi pridrževanje razburjenih, ogorčenih, v svojih upih ogoljufanih ljudi postalo lahko nevarno vojaški disciplini. Dogodki na Francoskem so to bojazen najbrž še povečali. Tako so se vdali in sklenili nekaj, kar bi bila pametnejša, dušo ljudi poznavajoča vojna uprava že davno sklenila. — Kakšno razpoloženje je vladalo zadnje čase med rezervnim moštvom, kaže pismo našega sodruha rezervista, oddano 25. t. m. v Teodo (Dalmacija). Omenjeni sodrug nam sporoča, da so se cele kompanije, celi bataljoni, na tisoče in tisoče mož dan za dnem oglašali k raportu in dan za dnem zahtevali, da jih odpuste domov. Pismo navaja rezervno kompanijo, kjer je od vseh en sam ostal v vrsti. In značilno za duh, ki je preveval moštvo, je to, da so častniki zlepa mirili in tolažili razburjeno moštvo in da so pozabili na strogost, ki je bila prve mesece mobilizacije običajna za demonstracije pri raportih.

— Šolskemu vodstvu v Sp. Šiški! Starši, ki imajo svoje otroke v ljudski šoli v Spodnji Šiški, nam pišejo: Za otroke od 4. razreda dalje na spodnješolski šoli je bil projektiran malniški izlet na Vrhniko. Otroci državnih železničarjev ne bi imeli za vožnjo do Vrhnike znane vozne cene. Zato so morali prinesli otroci po 3 K za izlet. Nato je bil načrt izpremenjen in so otroci napravili z učiteljstvom izlet na Gorenjsko. Peljali so se do Jesenic, šli peš skozi Vintgar na Bled in na postajo Lesce, odkjer so se odpeljali v Ljubljano. Otroci, ki niso bili že prinesli 3 K za izlet, ko je bil nameravan na Vrhniko, so prinesli pred 15. majem za izlet na Gorenjsko nekateri po 1 K, drugi po 2, ali 3 K. Za vožnjo na Gorenjsko so imeli otroci državnih železničarjev režijske karte. S temi kartami velja vožnja do Jesenic 40 vinarjev, od Lesce do Ljubljane 34 vinarjev. Za vožnjo po blejskem jezeru so plačali otroci po 20 vinarjev. Znašajo torej vsi stroški 94 vinarjev. Jestvine so morali otroci nesti s seboj in jim je učiteljstvo pred izletom še izrecno naročilo, da naj vzamejo prav mnogo prigrizka s seboj. Otroci niso med izletom nikjer obedovali. Učiteljstvo s kateheto je obedovalo pri Zmuru v Vintgarju, otroci so bili na cesti med tem časom in jedli, kar so imeli s seboj. V Lescah se je učiteljstvo zopet pokrepčalo v gostilni, otroci so ostali sami na peronu in je moral celo učenec klicati voditelja izleta, ko je prihajal vlak. Od izleta je minilo že 14 dni. Mislili smo, da bomo dobili od treh ali dveh kron, kolikor je pač kdo dal, po odbitku stroškov — 94 vinarjev — denar vrnjen. Ali do danes še nismo dobili vinarja. Otroci so na naše opomine večkrat vprašali v šoli, če jim bo povrnjen denar. Ali dejalo se jim je: Denar je na Bledu. Slavno šolsko vodstvo v Spodnji Šiški torej pozivljamo, da uredi to zadevo, ker starši prizadetih otrok so že silno ogorčeni. — Pa še nekaj! Izleta se je udeležil katehet Tavcar, ki je otroke fotografiral. Sedaj pa vsiljuje otrokom te fotografije in jih prodaja večje po 40 vinarjev, razglednice po 20 vinarjev. Prav radi bi vedeli, kdo da je častitemu patru, ki je vendar pri vstopu v samostan obljubil večno ubožstvo, dal dovoljenje za to kupčijo?

Z Viča nam pišejo: V nedeljo smo stali trije mladi delavci pred vrati gostilne »Pri Pošti« — ki je visavis viške cerkve. Kar pride starejši policaj (stanuje pri Bijolu na Glincah) pa nas »herštelja«: »Fantje — v cerkev, ali pa se razidite! Če tukaj stojite, dajete slab zgled onim, ki so v cerkvi.« — Mi smo se nasmejali pridnemu možu ter se razšli. Vprašamo slav. uredništvo »Zarje«, kaj mislite, ali so ljubljanski policijski stražniki cerkveni slugi — ali pa so tako vneti za božjo čast, da pode ljudi v cerkev. Povejte nam.« — Priobčujemo brez komentarja.

— Celodnevni izlet članov društva »Die Naturfreunde na Grmado. Odhod z državnega kolodvora v nedeljo ob 6. 57 min. v Medvode; od tod peš v Soro, Smohor, na Grmado, Sv. Katarino in v Ljubljano. Hoje 11 ur. Sodrugi, udeležite se izleta v nedeljo polnoštevno!

— V Šiško. Politična organizacija socialno-demokratske stranke v Spodnji Šiški sklicuje v ponedeljek — dne 2. junija — v gostilno k Anžoku javni ljudski shod z dnevnim redom: 1. Občinske razmere v Šiški: nove občinske doklade, šolski novič, vodovod in njega prevzete po občini; 2. sklepi k prvi točki; 3. pomen organizacije in časopisa za delavsko ljudstvo. — Prebivalstvo Šiške! Ker so predlogi, ki jih je odobrila večina občinskega odbora dalekosežni in obenem precejšnje breme za vas — vabimo vas vse brez razlike mišljenja, da se udeležite v ponedeljek javnega shoda. Agitirajte za obilno udeležbo!

— Polajnsko se je pritožil zaradi previsoke kazni. Polajnsko se je zoper sodbo porotnega sodišča, v kateri mu je bila naložena šestletna težka ječa, pritožil, in sicer samo zaradi previsoke kazni. Pritožba gre na c. kr. višje deželno sodišče v Gradcu, ki ima presoditi, ali je kazen

res previsoka ali ne. Krivdorek je s tem pravomočen in je vsled tega Polajnsko kazni tudi že pravilno nastopil.

— Umrli so v Ljubljani: Elizabeta Vašelj, bivša delavka v predlinici, 85 let. — Anton Keržmanec, sin mizarja na državni železnici, 14 let.

— Zaradi razžalitve cesarja. Anton Podboj, 62letni delavec iz Planine, se že od mladih let po svetu klati. Dne 30. aprila t. l. okoli 1. popoldne je prišel na dvorišče žrebčarske vojašnice na Selu. Hotel je iti v kuhinjo, kar mu je pa četovodja zabranil. Obdolženec ga je prosil za milodar. Vojak je čutil, da diši po žganju in mu je odvrnil, da nima denarja odveč, nakar je Podboj izustil besede, ki vsebujejo žalitev cesarja. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe.

— Samomor. Skozi okno svojega stanovanja je skočil 37 let stari posestnik Jakob Pristav v Bregu, okraj Radovljica, osem metrov globoko, in obležal mrtev. Pristav zapušča ženo in pet nepreskrbljenih otrok. Pristav je bil strasten alkoholik.

— Uboj. Iz Novega mesta poročajo: Včeraj dopoldne je ubil stari Ovničnik iz Malega Slatnika svojo ženo. Po storjenem zločinu se je sam ovdal sodišču.

— Samomor Kranjca v Gorici. V sredo okolo 6. zvečer se je ustrelil v Gorici v svojem stanovanju krojaški vajenec, 19letni Pavel Budna iz Novega mesta. Kot vzrok samomora se navaja ljubezen. Podrobnosti še niso dognane.

— Skok skozi šipo. Včeraj dopoldne se je mudil neki uradnik deželne vlade po opravkih pri puškarju Kaiserju v Selenburgovi ulici s svojim psom. V trenutku, ko je uradnik odhajal, je skočil njegov pes, meneč, da so vrata odprta, s tako silo skozenja, da je razbil stekleno šipo v vratih in priletel na sredo ulice. Na splošno začudenje občinstva, ki se ga je takoj mnogo nabralo pred Kaiserjevo prodajalno, se pes pri svojem skoku skozi šipo ni nič rnil.

— Najdene stvari: 1 ženska ročna torbica z vsebino, 1 bankovec za 10 kron, 1 črna denarnica z 1 10 bankovcem in angleš. obliž, 1 na ženska ura, 2 verižici in obeski. — Izgubljene stvari: 1 zlata ženska ura z 1 pokrovom in črko B in 1 zlata moška verižica 40 cm dolga z enim ključem, 1 bankovec za 10 K, 1 denarnica z vsebino in znamke postreščkov, 1 ključ, 1 srebrna žepna ura z verižico, 1 rjava denarnica z vsebino, 1 bankovec za 20 K, in 10 K, ter 1 listik trdke Hamman za perilo, 1 rjava denarnica z 1 10 bankovcem in angleš. obliž, 1 mali prstan, z 1 rubinom in 2 diamanti, 1 srebrna ura z pozlazenim obročom s srebrno verižico in 2 prstana, 1 denarnica z 1 bankovcem za 10 K in drobižem in znamke, 1 kuverta z 1 stokronskim bankovcem in 1 bankovec za 20 K, 1 športna verižica, tula srebrna, z okroglim obeskom, 1 zlati medaljon s slikami, 1 podolgaasta broša z 1 rdečim kamnom v sredi, 1 zlat prstan z belim kamnom, 1 ročna torbica z vsebino: denarnica, žepni robc in 1 ključ, 1 ženska ura s športno verižico, 1 zlata zapetnica z 1 zlatim beskom, podoben 10 kronskemu zlatu, 2 srebrni zapetnici, ena broša in za 10 K bankovec.

— Kinematograf »Ideal«. Padeč Skadra, veleznimiv posnetek iz vojne, se kaže od danes do ponedeljka na vrtu kinematografa »Ideal«. Vsebinska je sledeča: Eden najstarejših črnogorskih poveljnikov, ki se je bojeval že leta 1876, proti Turkom. — General Vukotić, poveljnik črnogorske armade. — Prihod princa Mirka in črnogorskih čet v Skader. — Princ čestita četam na hramem vedenju med vojno. — Kak učinek je napravilo obstreljevanje v Skadru in okolici. — Škoda polletnega obleganja: glad prišli nesrečneže, da jejo celo skorjo dreves. — Črnogorski prestolonaslednik Danilo in princ Peter pridejo, ko dobe od Esad paše njegovo sabljo, v mesto. — Stotnik Ljubić, ki je poveljeval neko skrito baterijo, ki je izstrelila na turške pozicije nad 5000 granat. — Predstraže se podajo po predaji mesta v turške pozicije. — Par metrov od predstraži opišejo črnogorski častniki operaterju Žurnala Pathé pot. — Rovi in žične mreže s kavlji zabranjujejo dohod do Taraboša. — Izven tega sijajna drama »Njen dobi sloves« z Henry Porten v glavni vlogi. Ostali spored je prvovrsten. Igra se na vrtu že ob 7. pri belem dnevu!

Koroško.

— Leše. Tukaj se je vršil dne 25. t. m. jako dobro obiskan shod, na katerem je poročal sodrug Čobal o »Organizaciji in delavstvu«. Udeležilo se je shoda nad 500 oseb. Po shodu se je vršilo slavlje petletnega obstoja rudarske organizacije. Slavlje je trajalo dolgo v noč in se je izvršilo v najlepšem redu.

— Ponesrečen železničar. Na celovškem kolodvoru je padel pod lokomotivo, ki je premikala vozove, premenjalec tirov, 41letni Weisschimmel. Stroj mu je odtrgal levo nogo. Smrtno ranjenega so odpeljali v bolnišnico. Mož je oženjen in ima pet nepreskrbljenih otrok.

Goriško.

VOLILNI SHODI NA GORIŠKEM.

V nedeljo 1. junija ob 11. dopoldne v Povirju v prostorih Andreja Mohorčiča. Poroča sodrug dr. Henrik Tuma iz Gorice.

V nedeljo 1. junija ob 3. popoldne v Sežani v prostorih Franca Guliča. Poroča sodrug dr. Henrik Tuma iz Gorice.

V nedeljo 8. junija ob 10. dopoldne na Bukovem v prostorih Antona Čelika. Poroča sodrug dr. Henrik Tuma iz Gorice.

V nedeljo 8. junija ob pol 4. popoldne v Hudajnuži v prostorih hotela »Pri Črni prsti«. Poroča sodrug dr. Henrik Tuma iz Gorice. Sodrugi! Volilci! Agitirajte po vseh krajih za obilno udeležbo.

— Volilni imeniki za deželnozbornske volitve so že skoraj povsod razpoloženi na vpogled volicem; pozivamo vse sodruge, da se pripravijo, ako so vpisani v volilni imenik. Ako se ne pobrigajo oryaočasno, po preteku 14dnem,

nega roka razpoložitve imenika ne bode več časa za reklamiranje. V Gorici je volilni imenik razpoložen od 26. maja do včevši 8. junija pri c. kr. okrajnem glavarstvu (priljiče) in ne pri goriškem magistratu kakor prejšnja leta.

— Podružnica Splošna delavska zveza »Vzajemnost« za Goriško v Nabrežini priredi prihodnjo nedeljo ob 3. popoldne na vrtu g. Rusbacha (pri postaji) v Nabrežini veselico. Nastopita pevski zbor »Ljudskega odra« iz sv. Križa in domača godba. Med veselico posluje šaljiva pošta, srečolov itd. Klesarjem, železničarjem in sodrugom sploh iz Nabrežine in okolice priporočamo, da se v čim večjem številu udeležijo veselice in da privedejo tudi svoje žene

— »Shod« Jugoslovancev v Nabrežini. Da je pamet že zdavnaj zapustila voditelje narodnega delavskega gibanja, je stvar, o kateri ne dvomijo več niti narodnjaki sami. Se nimamo torej čuditi mnogo, če ti ljudje streljajo kozle kar zaporedoma in če nemoteno nadaljujejo svoje neslane burke. Spektakli, ki jih uprizarjajo narodnjaški agitatorji, so navsezadnje tupatam celo zabavni. Spektakel take vrste se nam je nudil pretečeni teden v Nabrežini. Z. J. Z. je sklical shod, ki naj bi se vršil v veliki dvorani gostilne pri postaji. Agitacija je morala biti živahna, če se pomisli, da za misijon narodnjaških patrov v Nabrežini ni skoraj nihče znal. Narodnjaki so se za shod prav posebno pripravili. Rekli so, da se vrši shod v veliki dvorani gostilne, oni so se pa skrili v stransko manjšo sobico, kjer se je narodni tabor tudi vršil. Neka-

terim sodrugom se je pa vendarle posrečilo iztaktni skrivališče narodnjakov. Udeležba je bila vse drugo kot impozantna. Okolo mizice so sedeli referenti in publikum. Za namene tistih gospodov se je izvedelo takoj. Predvsem pohrustati socialne demokrate na postaji in potem napraviti naskok na vas. Dva napljudena učitelja sta zastopala na shodu narodne klesarje! Shod je otvoril neki Šerok, Ton, ki je prevladal na »shodu«, je bil pojasnjen že po prvih besedah tega veleuma. Izbleknil je takoj nekaj prav neumnih budalosti na adresu socialnih demokratov, ki so sovražniki slovenskega delavstva itd. Niemu je sledil značajni Brandner, ki je ponavljal znano jeremijado o zatiranem, izkoriščanem in teptanem slovenskem ljudstvu, ki bo haje rešen zatiranja in izkoriščanja samo po prizadevanju Narodne »Delavske« Organizacije. Socialisti izdajajo slovenski narod, so sovražniki slovenskega delavstva, podpirajo delavce drugega naroda na škodo slovenskega, ki je preganjan na lastnih tleh itd. Nato je prišla na vrsto znana pesem o regnikolih, ki odje-
da kruh domačinom, kar je zopet mogoče le vsled opore, ki jo ti ljudje najdejo pri nas. Nato je poudarjal moč in pomen N. D. O., za katero delavstvo baje kar drvi; opeval je shod v Vižvliah kot pravi »memento« nasprotnikom.

Ker je bilo s tem gospodarskemu programu N. D. O. konec, se je »poročevalec« podal na politično polje. Tukaj mu je bilo delo prav lahko. Prišel je zopet prav veselo psovati in obrekovati socialne demokrate, ki so baje krivi, če je vreme lepo ali slabo. Prerokoval je nato narodni pohod v Nabrežini in po Krasu ter označil novi čas, ki se po zaslugi N. D. O. pripravlja slovenskemu narodu na Primorskem. S tem je bilo misliti, da bode obrekovanje in prerokovanje dovolj. Toda ne. Kot tretji tribun je nastopil znani in slavni Bufon. Zopet obrekovanje in blatenje socialnih demokratov, ki omogočajo ponemčevanje naših krajev itd. Končno se je še posebej zadel v sodruga Kopača z očitanji, ki jih more poročiti le Bufonova domišljavost. Ko je bilo kraj kvasenju narodnjaških gro-movnikov, se je oglašil k besedi sođr. Hladnik, ki je stvarno in jedrnat odgovoril na zabavljanja narodnjaških osrečevalcev, katerih agitaci-
ni in bojni program je le neprestano obrekovanje socialnih demokratov, ki hočejo organizirati delavstvo na razredni podlagi, da mu tako omogočijo uspešen boj proti mednarodno koalirane-mu kapitalizmu, ki izkorišča in pobija revni delavski razred. N. D. O. je meščanska ustanova, ki služi le političnim namenom narodnjaš-kih gospodov. Razred delavcev ne more imeti nič skupnega z razredom kapitalistov. Organi-zacija, ki služi delavskim interesom, ne more služiti interesom kapitalistov. Kdor govori o skupnih težnjah in interesih naroda, le vara in izdaja delavsko ljudstvo. Interesi slovenskega delavca so različni od interesov slovenskih bo-gatašev in kapitalistov. Stremljenje enih se bode vedno križalo s stremljenjem drugih. Koliko je N. D. O. resnično delavska, je razvidno že iz dejstva, da ima v odboru samo odvetnike, po-sestnike in učitelje. In če ta »delavska« orga-nizacija išče podpore pri gospodarih, katere hvali kot njej naklonjene (kakor je to bilo raz-vidno iz pisma, ki ga je ta organizacija poslala podjetnikom), potem ne more biti več dvoma o nalogah take kapitalistične organizacije. Ze udeležba na shodu bi morala pripraviti narod-njake, da se trudijo zamažati. Zavedni delavci vedo, da je solidarnost in enotnost pogoj uspeš-nem boju proti kapitalističnemu sistemu, ki od-reka ljudstvu pravice, in vedo tudi, da so orodje kapitalistov oni, ki skušajo oslabil skupno moč organiziranega delavstva. Kreпка je odgovoril narodnjaškimi jeremijadam tudi sođr. Cey. Rev-nejšega spričevala si narodnjaki niso mogli dati. Zborovali so skriti v temi. Shod bi moral biti železničarski. Vse železničarstvo je pa bilo za-stopano po dveh — reci in čitaj — dveh želez-ničarjih, in sicer po asistentu Petroviču (tisti, ki neusmiljeno preganja slovenske železničarje, katere zmerja z lepimi slovenskimi besedami: »Sakramenski folk!«) ter po lampistu Zavedalju. Ta dva junaka naj bi tvorila predstražo Z. J. Z. v Nabrežini? Se je sicer trdilo na shodu, da se začne pri železničarjih in da se bo nadaljevalo pri klesarjih. Nam se pa zdi, da so narodnjaški razgrajči končali, še preden so začeli!

Občinske volitve v Trstu.

Delavci, volilci!

V nedeljo, 8. junija ste poklicani, da izvolite za IV. mestni in II. okoličanski volilni razred

20 zastopnikov, ki bodo imeli nalogo, varovati v občinskem zastopu vaše delavske interese. Socialno demokratična stranka vam predlaga da oddate ta dan svoje glasove sledečim kan-didatom:

Naši kandidati so:

V MESTU:

I. mestni volilni okraj (Sv. Vld.):

Jakob Nikolas, učitelj občinske ljudske šole.

II. mestni volilni okraj (Staro mesto):

Rudolf Cernutz, uradnik in Viljem Pitz, mehanik.

III. mestni volilni okraj (Novo mesto, Rojan in kos Grete):

Viktor Perez, uradnik in August Gaspari, uradnik.

IV. mestni volilni okraj (Barrira nuova in Skorklja):

Franc Barba, tiskar, Edvard Gherghich, trgovski pomočnik, Josip Petejan, tajnik zidarske organizacije.

V. mestni volilni okraj (Barriera vecchia in Kjadin):

Franc Blasizza, kotlar, Josip Podgornik, tajnik organizacije pro-metnih delavcev, Gilbert Senigaglia, zdravnik, Anton Simonetta, mesar.

VI. mestni volilni okraj (Sv. Jakob in zgornja Kjarbola):

Ezio Chiussi, tajnik kovinarske organiza-cije, Arhangeli Doti-Sotta, učitelj, Valentin Pittoni, vodja delavskih konsum-nih zadrug, Edmund Puecher, ravnatelj okrajne bolniške blagajne.

V OKOLICI:

I. volilni okraj (Škedenj, Sv. Marija Magdalena zgornja in spodnja):

Josip Petejan, tajnik zidarske organizacije.

II. volilni okraj (Katinara, Rocol, Lonjev, Vr-dela, Konkonel in Kolonja):

Josip Kopač, tajnik železničarske organi-zacije.

III. volilni okraj (Barkovlje, Rojan, Greta, Ba-zovica, Bane, Gropada, Trebče, Padrič, Opčine, Prosek, Kontovclj in Sv. Križ):

Ivan Sedmak, železničar, Valentin Pittoni, vodja tržaških delavskih konsumnih zadrug.

Volilni odbor socialno demokratične stranke.

VOLILNI SHODI.

Za prihodnje dneve so določeni sledeči vo-lilni shodi:

Vrdelca: V soboto 31. t. m. ob 7. zvečer pod milim nebom na zemljišču »Pra del Gobbo« poleg ulice dello Scoglio na Vrdelci. Poročevalci: E. Kristan, Kopač in Cernutz.

Kolonja: V soboto 31. t. m. ob 8. zvečer v gostilni »Pri starem Matevžu« v Kolonji.

Sv. Magdalena zgorja: V soboto 31. t. m. ob 8. zvečer v gostilni »Alia Vittoria«.

Katinara: V nedeljo 1. junija ob 9. dopoldne v gostilni »Pri Padovanu«.

Barkovlje: V nedeljo 1. junija ob 4. popok-dne v gostilni »Pri Starcu« (po domače Bužec) na zgornji cesti v Barkovljah.

Kontovclj: V nedeljo 1. junija ob 4. popok-dne v gospodarskem društvu.

Rojan: V ponedeljek 2. junija ob 8. zvečer v gostilni »Pri dvanajstih murvah« v ulici Mo-ri-ri v Rojanu.

Novo mesto: V sredo 4. junija ob 8. zve-čer v gostilni »Ineternational« v ulici Bocac-cio št. 25.

Novo mesto: V četrtek 5. junija ob 8. zve-čer v gostilni »Pri Seci« na Greti.

Sodrugi, poskrbite, da bodo vsi shodi do-bro obiskani.

Sličice volilnega boja.

Volilni boj za občinske in deželnozbornske volitve je v polnem tiru. Odločen in resen na-stop socialnih demokratov je spravil obe nacio-nalni stranki iz ravnotežja. Glavno italijansko nacionalno glasilo »Piccolo« ima cele strani vo-lilnih člankov ter je vse iz sebe. »Edinost« ni rada sledila na tej poti, ampak v Trstu je za-jajna tajnost, da poka pri narodnjakih tista, ta kožvana edinost in sloga ter gspodje, ki so se jali veter, baje žanjejo vihar. Vzlic temu brca-proti socialistom v rubriki, ki jo ima »Edinost« kot nekaj rezervoar za umazane stvari — pol-naslovom Narodna Delavska Organizacija.

Priznati se mora, da je gonja nacionalnega časopisa najboljša agitacija za socialiste. Na- navedemo le nekaj stavkov iz te nacionalne fra-zarije:

»Piccolo« piše: Socialistom pritečejo na pomoč Sloven-ker so si socialisti že poskrbeli to pomoč s tem, da so kandidirali dva Slovenca, preoblečena v internacionalca ...

Kako in kolikokrat se bodo še metali po-noge socialisti v profitalijanski agitaciji za do-sego glasov iz »Narodnega doma«, da zmagali na naši zemlji?

... Kandidat (soc. Lirussi), ki se dela in-ternacionalca, da škodi italijanstvu in koristi Slovincem ...

... da se moramo bojevati za italijanstvo Trsta, pa dokazuje boj, ki so ga napovedali v sovražniki italijanstva — internacionalni soci-alisti in krogi najžrenejšega nazadnjaštva ...

Za Slovenci so prišli Hrvatje? Internaci-onalni socialisti jih pozdravljajo ...

Taka je cela stran lista »Piccola«, »Edinos« sledi bolj skromno in pravi: Socialno demokratični lažnjivci ...

... socialna demokracija pri nas s svojim zelo čudnim izvajanjem internacionalizma zanemari slovenske delavce ter protežira Italijane in Nemce ...

... nesramen dopisnik »Zarje« ... V tej nesramnosti se zrcali vsa »lepa« duša ljudi, ki se bodo vrgli na našo okolico kakor ose na hrusko ...

Kakor je iz zgoraj navedenih stavkov razvidno, je to najboljša agitacija za socialiste. Eni trde, da smo italijanožrci, drugi pa, da smo slovonožrci. Pametni ljudje bodo sklepali, da so socialisti na pravi poti in bodo glasovali za nas. Tudi časi, ko so se ljudje še opijali z narodnimi frazami, so minili in breanje nam dokazuje, da jim gre že precej hudo, zato pa smo veseli in zadovoljni.

Trst.

— Atentat na C. M. šolo v Trstu. Predvčerajšnjem ob 8. zvečer sta prišla v šolo »Ciril-Metodove družbe« na Acquedotto dva mlada človeka. Govorila sta najprej z neko učenko, ki je ravno prizigala luči. Ko je učenka odšla v svoj razred, sta mladeniča s katranom polila podnožnik plinovega števca, prižgala in odšla. Kmalu potem je učiteljica Crnigojeva zapazila pri vratih plamen, ki ga je skupaj z učenkami in učiteljem Semetom pogasila. Da se ni posrečilo ognja pogasiti, bi bil povzročil eksplozijo števca, vsled katere bi bila lahko nastala nesreča, ki bi zahtevala brezdvomno tudi človeške žrtve. »Edinost« pravi, da se je vršil pogovor med dveh mladeničev z učenko v italijanskem jeziku. Pripisuje ta atentat italijanskim nacionalcem. Ako je to res, potem mora kamori res slabo iti; najhujše obsodbe vredno je delo,

Nova napetost na Balkanu.

Preliminarni mir s Turčijo je podpisan. Nevarnost krvavega spopada med Bolgarsko in Srbijo narašča. Danes se sestane Pašić in Gešov v Caribrodu.

PRELIMINARNI MIR — PODPISAN.

London, 30. Preliminarni mir je bil podpisan ob dvanajstih 40 minut.

SRBSKO - BOLGARSKI SPOR.

Sestanek Pašića in Gešova v Caribrodu.

Belgrad, 31. Danes se odpelje ministrski predsednik Nikola Pašić s posebnim vlakom v Caribrod, kjer se popoldne sestane z bolgarskim ministrskim predsednikom Gešovom. Razgovoru obeh vodilnih državnikov bo prisostvoval tudi srbski poslanik v Sofiji Spalajković.

Bolgarski pogoji.

Belgrad, 31. »Pravda« poroča, da je Bolgarska pripravljena za pogajanja o mejnih vprašanjih, ampak je pod pogojem, da Srbska in Bolgarska pred pogajanjem demobilizirata.

Vojna neizogibna?

Frankobrod o. M., 31. »Frankf. Ztg.« je izvedela od politika, ki so mu razmere na Balkanu dobro znane in ki je bil zadnji čas v Atenah in Sofiji, da je vojna med Srbijo in Grško ter med Srbijo in Bolgarijo neizogibna. Le posredovanje vseh evropskih vlad bi lahko preprečilo novo vojno na Balkanu.

Osebnosti in tovarni promet ustavljen.

Sofija, 30. Danes zjutraj je bil ustavljen ves osebni in tovarni promet za dva do tri dni na železnicah. Ta odredba se nanaša na obstoječi promet.

Car in politični voditelji.

Sofija, 30. Kralj je sprejel danes voditelje političnih strank, da mu povedo mnenje o položaju. Vsi opozicijski voditelji so izjavili, da mora Bolgarska brezpogojno vztrajati pri svojih zahtevah glede Macedonije.

Ugibanja o odpotovanju Spalajkovića iz Sofije.

Sofija, 31. Odpotovanje srbskega poslanika Spalajkovića zbujajo vsakovrstna ugibanja; razširjene so vesti, da je s svojega mesta odpoklican. Na merodajnih mestih označujejo to vest za neosnovano in se poslanik v nekaj dneh vrne zopet v Sofijo.

Car Ferdinand je miroljuben.

Pariz, 30. Nemški cesar in ruski car sta poslala bolgarskemu carju Ferdinandu brzolajen nasvet, naj Bolgarska opusti vse, kar bi ogrozilo mir. Car Ferdinand je baje odgovoril, da Bolgarska ne bo izzvala konflikta in da bosta on in bolgarski kralj vodila vso silo, da se prepreči krvav konflikt. V odgovoru izraža bol. car tudi upanje, da vladajo enake intencije tudi v Belgradu in v Atenah.

Bolgarski študentje zoper balkansko zvezo.

Sofija, 30. Za nedeljo sklicujejo vseučiliški shod, na katerem hočejo pozvati vlado, da izstopi Bolgarska iz balkanske zveze. Doslej so bile dijaške organizacije najvnetejše zaščitnice balkanske zveze.

Srbski prestolonaslednik pregleduje čete.

Sofija, 30. Srbski prestolonaslednik je danes v Velesu pregledal srbske čete, ki štejejo 90 do 100 tisoč mož.

TURČIJA IN ZAVEZNIŠKI PREPIRI.

V Carigradu so slihi vojne.

Carigrad, 31. Vladni krogi zasledujejo z največjim zanimanjem poostrežen konflikt med balkanskimi zavezniki. Turško časopisje naglašja, da se Evropa iz teh dogodkov lahko preprica, da se je z likvidacijo turške oblasti nad balkanskimi deželami naselila na Balkanu še večja politična nestalnost. Nekateri listi poročajo tudi o pogajanjih med Grško in Turčijo o skupnem vojnem pohodu zoper Bolgarsko. Na

stvo, da se nahaja med italijanskimi nacionalci mladina, ki sploh pride do takih naklepov in nam kaže v pravi luči vso propalost italijanskega kamorističnega nacionalizma.

— **V boj proti kamor!** Sodrug! Italijanska nacionalistična kamora se poslužuje vseh mogočih sredstev, da bi oropala delavstvu zastopstvo v občinskem svetu. Ona kamora, ki je hotela vsiliti tržaškemu ljudstvu umazano timavsko vodo, ki ni, z eno besedo rečeno, hotela storiti ničesar v korist delavstva in delala vse le v korist meščanstvu, ona kamora, ki provocira štrajke, se sedaj liže pred delavstvom in mu obljublja zlate gradove. Sodrug! V boj z vsemi sredstvi proti taki kamori! Glejte, da bo zmagoslavno vihrala dne 8. junija rdeča zastava mednarodnega socializma.

— **Razpis važnih služb.** O zadrugah, ki so jih imeli tržaški narodnjaki pri izbiranju kandidatov za obč. volitve, beremo v »Stavbin-skem delavcu« sledeče. Politčno društvo »Edinost« je razpisalo konkurz za 16 kandidatnih mest. Vsi, ki bi radi prevzeli kako mesto narodnega kandidata, naj pošljejo pismeno ponudbo na odbor političnega društva »Edinost« v Narodnem domu. Prosilci se morajo izkazati, da so 30 let stari, da so narodnega prepričanja, da so večji slovenskega in italijanskega jezika, da znajo molčati, da so pripravljeni propasti in da so obiskali vsaj tri mesece šolo za pokoroščino v Crni gori. Prednost imajo oni, ki lahko dokažejo, da niso še nikdar bili na socialističnem shodu. Ponudbe je treba vložiti najkasneje do nedelje 1. junija p. l.

Za tiskovni sklad »Zarje« smo prejeli od izvršalnega odbora soc. dem. stranke v Gorici 20 K.

olicir, ki je bil zapleten v Jandričovo afero. Tudi zelo visoko stoječa oseba je kompromitirana. Na Dunaju so aretirali Redlovega sorodnika. Dalje poročajo tudi listi, da je bil Redl v času, preden da je šel princ Hohenlohe v Peterburg, dvakrat v Varšavi, kjer je konfiriral s šefom ruskega generalnega štaba.

PREPREČENA DEMONSTRACIJA REZERVISTOV.

Dunaj, 30. »Arbeiterzeitung« poroča iz Sarajeva: Dejstvo, da ostanejo rezervisti 15. in 16. armadnega zbora še nadalje pod orožjem in da dobe po sedmih mesecih le kratke dopuste, je zbudilo med prizadetim rezervnim moštvom vseh kategorij nepopisno razburjenje. Zlasti med vojaštvom v Sarajevu in v Ilidže se je pojavljalo nenavadno gibanje in vojno nadzorstvo v Sarajevu je dobilo zaupno obvestilo o pripravah za demonstracije, ki so jih pripravljali rezervisti za 22. t. m. Kolikor je doslej znano, so rezervisti v Franc Josipovi kasarni pri delitvi menaže hrupno zahtevali odpust in izjavljali, da odklanjajo štirinajstdnevni dopust. Pri drugih oddelkih so se zglašali vsi rezervisti na raport in prošili za odpust. 22. t. m. — Na Rešnje telo — je sarajevsko vojaštvo obhajalo 104. obletnico bitke pri Aspernu in za ta dan je bilo namenjavano na vojaškem vežbališču veliko zborovanje rezervistov. Vojaške komande, obveščene o pripravah, so preprečile zborovanje in močni oddelki bosenske pehote in plancev so že v zgodnji uri zasedli vojaško vežbališče. Mnogo vojaštva je bilo za vsak slučaj pripravljene tudi v Franc Josipovi vojašnici in v defenzij-skem taborišču. Nadalje pa so ves dan patrolirali močni vojaški oddelki pod poveljstvom oficirjev po mestu.

NEZAPOSLENOST.

Lyov, 30. Na velikem delavskem shodu, ki se je bavil z gospodarsko krizo, so konstatirali, da je v Lyovu le v stavbinski obrti 13.000 nezaposlenih delavcev. Po lyovskih tovarnah in delavnicah venomer odpuščajo delavce. Po drugih gailišk mestih so razmere enako obupne. Poslanec Hudec je napovedal, da bodo socialisti v državnem zboru nemudoma zahtevali državna dela. Shod je sprejel resolucijo v tem smislu.

RAZREDNA LOTERIJA.

Dunaj, 31. Predpriprave za uvedbo razredne loterije so končane. Prvo srečkanje bo novembra meseca.

NASIJEV MANDAT JE ZOPET RAZVELJAVLJEN.

Rim, 30. Poslanska zbornica je v polimen-skem glasovanju razveljavila s 125 proti 106 glasovimi Nasijev mandat.

PREDSEDAŠTVO VOLITEV V MEHIKI.

Mehiko, 31. Predsedniška volitev je določena na dan 26. oktobra.

DEMISIJA ŠPANSKEGA MINISTRSTVA.

Madrid, 30. Ministrstvo Romanones je danes demisioniralo.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 30. maja.

Potrđitev protestiranih volitev. — Razprava o začasni reformi poslovnika.

Prvo točko dnevnega reda današnje seje: potrđitev nekaterih protestiranih mandatov je zbrana jadrno rešila. Sklepanje o mandatu Rothschildovega kandidata z Moravskega dr. Lichta je bilo odloženo, ker je poročevalec bil odsoten. Mandat poljskega poslanca Osuchowskega je nemško nacionalna-krščansko socialna-poljska parlamentarna deteljica potrđila ne glede na mnogoštevilne separeje, ki so se pri volitvi godile in ki so dokazane. Z vajemno pomočjo si rešujejo prigoljufane mandate: danes menj, jutri tebi.

Finančni minister Zaleski je izjavil, da splošen odpust pridobitinskega davka vsled gospodarske krize (poostrene po berchtoldovščini!) iz finančnih ozirov ni mogoč, da pa bo vlada utemeljene prošnje v poedinih slučajih uvaževala.

Nato je bila precej pusta razprava o zakonu, da se podaljša začasna reforma poslovnika.

Na koncu seje so nemški nacionalci napadli odsotnega podpredsednika poslanske zbornice sodr. Pernertstorferja zaradi nekega članka v »Märzu«, v katerem je po pravici to neznačajno in breznačajno družbo ocenil. Celo predsednik dr. Sylvester, ki je sam nemški nacionalec, je zavrnil neopisnost svojih somišljenikov z izjavo, da nima pravice cenzurirati delovanja svojega tovariša v prezidiju.

Ukrajinski poslanec Wasilko je vprašal predsednika, ali namerava opozoriti vojno upravo na dolžnost, da poslanski zbornici natančno pojasni volunsko afero, za katero je javnost izvedela od samontoru polkovnika generalnega štaba, Redla.

REZERVISTI KLIČEJO VNOVIČ POD ZASTAVE!

Socialno demokratični poslanci sodrug dr. Adler, Pernertstorfer in Seitz so vložili sledečo interpelacijo:

Vojna uprava je končno odpustila del rezervistov in nadomestnih rezervistov v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji in del rezervistov vojne mornarice, ki so bili mesece in mesece zbrani pod zastavami. Zato je odpuščen del rezervnega moštva. Na tisoče jih ostane še naprej daleč od žene in otrok brez koristi in brez smotra pod orožjem, poleg tega pa jih bo na tisoče vnovič pozvanih, da nadomeste odpuščeno rezervno moštvo. Po naši cenitvi bo pozvanih, ako ostane stanje moštva na južni meji neizpremenjeno, 38.000 do 40.000 mož. Neumljivo in predržno greši vojna uprava na po-

trepljivost ljudstva, da v času, ko je mir zagotovljen, kliče kar 38.000 mož na izredno vojaško službo.

Evropski položaj ne opravičuje nadaljnjega pridržanja, pa tudi ne novega poziva niti enega moža. Neodložljiva dolžnost vojne uprave je, da postavi vojsko v normalni mirovni stan in zato vprašamo gospoda ministrskega predsednika:

Ali hočete sporočiti poslanski zbornici, zakaj se še vedno pridržuje del rezervistov in nadomestnih rezervistov in zakaj se kličejo vnovič rezervisti pod zastave?

Ali hočete od vojne uprave nujno in odločno zahtevati, da upostavi normalno mirovno stanje končno tudi pri 15. in 16. vojskineh zbora in v vojni mornarici?

Proces Lukacs-Desy.

Budimpešta, 30. maja.

Lukacs se ne upa pred sodišče!

Dokazilno postopanje v senzacijskem procesu, ki je odkril nezasišano vladno korupcijo na Ogrskem, je danes končano: nobeden obeli rokovnjačev, ki sta sklenila umazane kupčije in ogoljufala državno blagajno za nekaj milijonov, se ni upal pred sodišče: ne Elek, ne Lukacs. Kar je bilo treba dognati, je sedanje postopanje doglalo. Postranska stvar je, ali se izkaže sodišče toliko samostojno, da oprosti Desyja ali pa priznane Lukacu in mu z oprostitelo razsodbo tudi formalno ne užge pečata sramote v čelo.

Na današnji razpravi je bil zaslišan

tajnik vladne stranke,

dr. Bela Rainer, ki je izpovedal, da v njegovo (1) volilno blagajno ministrsko predsedstvo ni vplačalo »več« kot 60.000 do 80.000 K. Nadalje je bil zaslišan

bivši naučni minister Zichy,

v Lukacsevem kabinetu, ki pa se mu je ta tovarišja zastudila in je demisioniral. Na predlog sodišča je cesar ministra odvezal od uradne molčečnosti.

Minister izjavi, da mu je ministrski predsednik Lukacs označil v finančnem ministrstvu založeno vsoto pol milijona kot Elekovo darilo, s katerim si je hotel kupiti dostojanstvo magnatske zbornice. Ker ni bil imenovan v magnatsko zbornico mu je bil denar povrnen. Na vprašanje Desyjevega zagovornika je Zichy izjavil, da e bila ta afeta med drugim povod za njegovo demisijo. Ministrova izjava je napravila na avditorij globok vtisk.

Nato se je razprava prekinila; sodba bo razglašena jutri.

Stavka v tržaški prosti luki.

V tržaški prosti luki je izbruhnila predvčerajšnjem stavka, ki so jo organizirali italijanski nacionalci v volilne namene. Nastal je prvotni spor med delavci in delodajalcem Arneritschem. Delavci niso hoteli delati več pod njim na dnino in so zahtevali delo na akord, Arneritsch jim tega ni mogel dovoliti, ker mu je to prepovedala pogodba, ki jo je imel z družbo »Dalmatia«. Tedaj so delavci vložili na akord pod težjimi pogoji, kakor je dobival delo Arneritsch. »Dalmatia« ponudbe ni sprejela, pač je dovolila Arneritschu, da sme dati delavcem delo na akord in je priporočala delavcem, naj vložijo fozadevno ponudbo Arneritschu. Delavci so ponudbo vložili, toda zopet se za višje cene, kakor so se ponudili »Dalmatije«. Arneritsch je ponudbo odbil. Delavci so stopili v stavko in po dveh urah stavke je Arneritsch dovolil težakom delo na akord in tudi razvezal pogodbo z »Dalmatio«. »Dalmatia« je tedaj prevzela razkladanje in nakladanje blaga na parnike v svojo režijo, ni pa hotela izročiti dela na akord, marveč za dnevno plačo. Delavci namreč niso imeli sredstev, da bi položili kavčijo, kakor je to »Dalmatia« zahtevala. Tedaj so težaki pod vodstvom onih, ki so aspirirali na mesto Arneritscha, začeli pasivno rezistenco. »Dalmatia« je pa najela delavce v N. D. O. Tedaj so pa italijanski najemniki dela sklenili in izvršili solidarno stavko z odslovljenimi težaki. Vsa zadeva med težaki in »Dalmatio« je bila vodjena po delodajalcih, češ da se hoče odvzeti kruh »Triestinom« in poplaviti mesto s slovenskimi delavci. In stavka je bila zopet proklamirana po delodajalcih v varstvo onih delavcev, ki drugače te delavce izkoriščajo kakor noben drug delodajalec. 900 delodajalcev je proklamiralo stavko in je zato 2000 težakov prisiljenih pridružiti se stavki, ker delodajalci nočejo, da bi se delalo. Med prisiljenimi stavkajočimi je seveda mnogo slovenskih težakov, ki stavkajo v imenu italijanstva proti slovenskim težakom. Stavar je organizirana v volilne namene italijanskih nacionalcev. Seveda je mnogo težakov, ki niso radi v stavki. Ti so prišli včeraj zjutraj v »Delavski dom«, tam so sklenili prirediti večji shod popoldne. Popoldne jih je pa prišlo le 22. Delodajalci so se postavili pred vhod v ulico Madonnino in plačevali po 4 K vsakemu, kateri je hotel nameso v »Delavski dom« na shod v »Politeama Rossetti«, kjer je govoril delavcem vodja tržaške zveze delodajalcev dr. Cimatori. Seveda je šla večina v gledališče. Enega, ki ni hotel iti, so močno ranili z nožem v glavo.

Razume se, da trpi vsled stavke močno trgovina in se italijanski nacionalci niso pokazali dobre politike, ako so povzročili stavko v volilne namene proti interesom italijanskih trgovcev.

Kam nas dovede nacionalizem, je pač težko uganiti. Koliko pa bodo imeli italijanski nacionalci od tega koristi, pokažejo volitve.

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti spomladanskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba.
Najnižje cene

RAZGLAS.

Občni zbor glavne posojilnice
r. z. z. n. z. v konkurzu v Ljubljani
se vrši

v nedeljo, dne 8. junija 1913 dopoldne
ob 10. v vrtnem salonu hotela Lloyd.

Vabijo se vsi zadržniki.

Predmet posvetovanja:

1. Poročilo likv. odbora o stanju zadruge.
2. Posvetovanje in sklepanje o namerovani poravnavi z spniki.
3. Popolnitev likvidacijskega odbora.
4. Slučajnosti.

Občni zbor sklepa veljavno, če je zastopan najmanj deseti del na deleže vplačanega kapitala.
Za slučaj, da bi bil na 8. junija sklicani občni zbor ne-
sklepen, se določa drugi občni zbor z istim dnevnim re-
dom na ponedeljek 9. junija 1913 ob 10. dopoldne v pisarni
likvidacijskega odbora pri Lloyd.

Ljubljana, 29. maja 1913.

Likvidacijski odbor.

Pripraven

**kovaški ali mlad klju-
čavničarski pomočnik**
se sprejme

v tovarni za lep v Ljubljani.

**Stavbena in gostilniška zadruga
„Delavski dom“ v Trbovljah.**

registrovana zadruga z omejeno zavezo

vabi svoje člane na

občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo 6. julija 1913
ob 3. popoldne v društveni dvorani.

DNEVNI RED:

1. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. a) Poročilo revizije; b) računsko poročilo;
c) poročilo nadzorstva.
3. Sklepanje o prebitku.
4. Preuredba § 11, 13, 14, 17, 18 in 20 pravil.
5. Volitev devetih članov v nadzorstvo in
treh namestnikov.
6. Razno.

Trbovlje, dne 14. maja 1913.

Načelstvo.

Nadzorstvo.

Kavarna

Unione v Trstu

ulica Caserma in Torre Bianca

Velika zbirka političnih in leposlovnih re-
vij in časnikov v vseh jezikih.

Biljardi.

Shajališče tržaških in vnanjih sodrugov.

Postrežba točna. — Napitnina je odpravljena.

STAJERSKO SLIVOVKO

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

MEDICINALNA ZGANJA

in sicer štajerski konjak, borovničev, vin-
sko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivega, dobrega, pu-
ljenega 2 K; boljsega 2-40
K; prima polbelega 2-80K;
belega 4 K; belega puha-
stega 5-10 K; velfinega
snežnobelega, puljenega,
6-40 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K, belega, finega
10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg
naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rde-
čega, modrega, belega
ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga,
120 cm široka, z dvema zglatnicama, 80 cm dolgi,
60 cm šir., polnjena z novim šivim, prav stano-
vitim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh
24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K
z glavnic 8 K, 8-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga,
140 cm šir. 18 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, z glavnic
90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja
pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga,
116 cm šir. 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po po-
vzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko
zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni
cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice štev. 758, Češko.

Poslajte naročnino,

če je še niste!

Kavarna Stari trg
št. 39

celo noč odprta

„LEON“

Gostilna

Florijanska ulica št. 6.

Pristna vina. Domača kuhinja.

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca

**„Zdravnik
želodca“**

je edina posebnost želodčnega likerja
iz zdravilnih rastlin, kateri izborna
vpliva proti slabosti v želodcu ter ga
radi tega v nobeni družini ne bi smelo
manjkati.

edina žganjarna v Celju
lastnik ROBERT DIEHL.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu vljudo nanznanjam, da bom še
nadalje vodila po rajnem soprogu

dimnikarsko obrt

po poslovanju svojega sina Mirko Stricel, ter se p. n.
občinstvu za dosedanje zaupanje prav iskreno zahvaljujem
in še nadalje priporočam.

Z odličnim spoštovanjem

Antonija Stricel,

vdova dimnikarskega mojstra

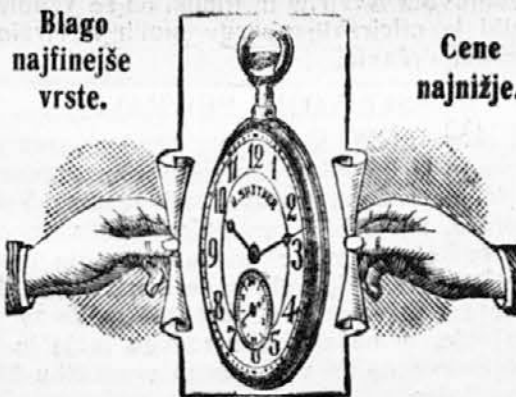
Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

ZASTONJ ni nič, ampak za 1 K 80 vin. dobiš „Zarjo“ več
mesec. Vsak delavec mora biti nanjo naročen.

Najlepša birmanska darila

s katerimi razveselite svoje, si nabavite prav poceni, če se obrnete takoj na
največjo zalogo ur, zlatnine in srebrnine

Blago
najfinejše
vrste.

Cene
najnižje.

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

„IKO“ Tovarniška znamka **„IKO“**

Naročite krasni veliki ilustrovani cenik, ki ga dobite
zastonj in poštne prosto.

Naznanilo.

Izgotovljene obleke za moške in
dečke (otroke).

Velika izber. — Nizke cene

Pri Škofu

Ljubljana, Medarska ulica -- Pred Sko-
fijo št. 3, zraven škofije -- nasproti go-
stilne „Pri Sokolu“.

Občno konsumno društvo v Idriji

naznanja s tem, da je v svoji seji dne 9. svečana 1913 sklenilo, da se hranilne vloge članom

obrestujejo od 1. januarja 1913 naprej po 5 odstotkov.

Kredit do 30 dni je obresti prost. Cez 30 dni do 6 mesecev se imajo računati obresti po 6 odstotkov

Od kredita nad 6 mesecev pa po 7 odstotkov in sicer že od 30 dni naprej.

Hranilne vloge sprejema društvo vsak dan med uradnimi urami od 8. zjutraj do 12. dopoldne ter
od 2. popoldne do 6. zvečer. — Odpovedni rok so pri društvu najprimernejši in varnost vlog
najboljša, kajti za varnost garantira premoženjska in blagovna vrednost. Vsak član najlažje zaupa
svoje prihranke svojemu zavodu.

Načelstvo.

MOJA ZENA

in vsaka pametna in varčna gospodinja rabi namesto dragega kravjega sirovega, kuhanega
ali namiznega masla boljše, zdraveje, redilneje in izdatneje in skoro polovico ceneje

margarino „Unikum“

Dobiva se povsod ali pa naroča naravnost.

Združene tvornice za margarino in sirovo maslo

Dunaj, XIV. Diefenbachgasse 59.

Pojdi in stori tudi ti tako!

pa si oglej prvovrstna in originalna :: **Es-ka in Adler kolesa.** ::

Spoznal boš in se prepričaj, da so naj-
boljša in primerno najcenejša :: **Es-ka in Adler kolesa.** ::

Kupil boš in kolesaril po vseh svojih potih
v popolno zadovoljnost in zabavo samo z :: **Es-ka ali Adler kolesom.** ::

In vsakomur ter povsod priporočal :: **Es-ka in Adler kolesa** ::

domače strogo solidne tvrdke

ANA GOREC, specialna trgovina
s kolesi in deli.

Ljubljana, Marije Terezije c. 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Zahtevajte cenik. Največja izposojevalnica koles.